

Одредбом члана 32. став 2. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/05, 81/05 - исправка, 83/05 - исправка, 64/07, 67/07 - исправка, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17, 95/18, 157/20, 142/22, 13/25 - УС, 19/25, 109/25, 9/26), утврђено је да се да посебним законом уређује подела радних места на којима се обављају послови који, између осталих, подразумевају примену пореских правила и поступка, односно посебних прописа из надлежности Пореске управе.

Посебан систем звања у Пореској управи (посебан службенички систем), предвиђен је у члану 169к, став 1. тачка 3. Закона о пореском постуку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02, 84/02 - исправка, 23/03 - исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24, 109/25).

Поступајући према препорукама ММФ Мисије у Србији, у априлу 2025. је у сардњи са Ernst & Young d.o.o. Београд, Министарство финансија Републике Србије започело реализацију Пројекта трансформације Пореске управе у модеран сервис грађана: Подршка у институционалном развоју функције људских ресурса Пореске управе Републике Србије, са циљем да се рад на пројекту оконча крајем октобра исте године.

Пројекат је важан због чињенице да Пореска управа са 3.278 радних места и 6.403 систематизованих пореских службеника и намештеника (тренутно запошљава _____) представља државни орган од виталног значаја за функционисање сваке државе. У реализацији пројекта се, наравно, морало поћи од затченог стања, тренутно важећег акта о систематизацији, а у складу са законским оквиром који представљају позитивни прописи.

Објективни проблеми у реализацији Пројекта су: велики број радних места (*стручно-оперативни, стручно-аналитички, радна места за најсложеније њослове ...*) – због чега није било могуће применити јединствен критеријум, али и нетипичност појединих послова у одређеним организационим јединицама (Сектор пореске полиције, Сектор за ИКТ...), велика разуђеност описа послова и назива радних места.

Пред Стручним тимом за реализацију пројекта (Јединствена организација синдиката запослених у Пореској управи Србије је као репрезентативни синдикат, преко својих представника била активни учесник у Стручном тиму пројекта) је постављен

задатак да предложи унификацију и стандардизацију назива и описа послова радних места који су примењиви на све организационе јединице, ради јаснијег прегледа и лакше примене у пракси и као припремни ниво за будући Акт о систематизацији и друга општа акта којима се поред Закона о пореском постуку и пореској администрацији, регулише радноправни положај запослених (Правилник о платама и другим примањима запослених у Министарству финансија – Пореска управа).

У јесен 2025. стручне службе Пореске управе су отпочеле са израдом општих аката: Акта о систематизацији и Правилника о платама ... Треба истаћи да су наведена општа акта садржала само „козметичке промене“ и у иста нису уграђене препоруке Стручног тима пројекта, а да су у марту 2026. достављена Министарству финансија на даљу надлежност. Акта нису усвојена и крајем априла су враћена из Министарства.

У покушају да превазиђу проблеме, стручне службе Пореске управе припремају измену Правилника о платама ... који **садржи умањење права (смањење кефицијента за основну плату) појединих категорија пореских службеника, што је у супротности са општим правним начелима о заштити запослених, односно супротно начелу задржавања добијених права из радног /службеничког односа.**

Истичемо да је ММФ у протеклом периоду тражио да се да повећају плате инспекторима контроле (посебно инспекторима који раде на терену), што није учињено јер Министарство финансија и руководство Пореске управе, очигледно, не препознају улогу Пореске управе у систему државних органа и значај за континуирано сервисирање буџета.

Такође истичемо да на састанку Јединствене организација синдиката одржаном 08.05.2026. са представницима функција људских и материјалних ресурса у Пореској управи, као разлог одбијања Правилника о платама и другим примањима запослених у Министарству финансија – Пореска управа, није истакнут недостатак средстава у буџету, већ чињеница да „председник у принципу сматра да на треба повећавати плате запосленима у Пореској управи Србије“. На питање: који председник? – није добијен одговор.

Због наведених околности, уколико сматрате да је потребно, представници Јединствене организације синдиката су спремни да на посебном састанку са представницима ММФ, као запослени у Пореској управи са дугогодишњим радним искуством на пореским пословима, изнесу додатне чињенице важне за даљи програм трансформације Пореске управе, као и предлоге који су наведени у даљем тексту.

***

У процесу анализе положаја и улоге Пореске управе и положаја и улоге пореских службеника као људског супстрата на коме Пореска управа почива, не може се заобићи чињеница да овај орган делује у склопу са другим органима државне управе, а порески службеници чине посебну врсту државних службеника.

Због тога је важно истаћи да су у протеклом периоду, у више наврата вршене измене Закона о државним службеницима у којима су се мењали услови за рад на радним местима у државној управи. Последња измена је извршена у Закону о изменама и допунама Закона о државним службеницима, објављеном у „Службеном гласнику РС“ бр. 109/25 (у примени од 01.01.2026. године), смањењем потребног радног искуства за обављање послова у другом степену високог образовања (240 ЕСПБ бодова) и свођењем на три степена звања (виши саветник – 5 година, самостални саветник – 3 године и саветник – 1 година радног искуства у струци или најмање пет година радног стажа у државним органима).

Анализирајући и пратећи ове измене, **Пореска управа се са звањима пореских службеника која су распоређена на пет нивоа у другом степену високог образовања - 240 ЕСПБ бодова, и по три новца у првом степену високог образовања – 180 ЕСПБ бодова и средњем образовању, у овом тренутку налази између потребе да се прилагоди новим тенденцијама, како би као послодавац била конкурентрана приликом запошљавања младих кадрова и потребе да остане доследна у задржавању специфичности звања пореских службеника, због специфичности, тежине и захтеваног знања и вештина у обављању пореских послова.**

Стога Јединствена организација синдиката запослених у Пореској управи Србије предлаже да Пореска управа **отпочне поступак за измене и допуне Закона о пореском поступку и пореској администрацији у делу који се односи на систем звања пореских службеника (као и да измена које су биле потребне у ранијем периоду, али су стручне функције Пореске управе заборавиле да их спроведу), **као и да сачини нов Акт о систематизацији и нов Правилник о платама ... у складу са наведеним изменама.****

У прилогу овоме поднеску, достављамо Предлог измена и допуна Закона о пореском поступку и пореској администрацији, и наводимо да је Јединствена организација синдиката запослених у Пореској управи Србије, као и до сада спремна да помогне у изради наведених општих аката.